

N:o 250.

Af herr **Lindhagen m. fl.**, i anledning af *Kungl. Maj:ts proposition angående omorganisation af tekniska högskolan m. m.*

Uti propositionen n:o 155 angående omorganisation af tekniska högskolan i Stockholm föreslås, att Riksdagen ville medgifva att för uppförandet af nya byggnader för högskolan må tagas i anspråk ett område till en början af omkring 65,000 kvadratmeter, beläget å en nordnordost om Sofiahemmet å norra Djurgårdens mark varande plåtå, som begränsas i väster af Riksmarskalksvägen, i öster af Margaretavägen och mot norr af Mellanvägen.

Norra Djurgården börjar i följd af sin belägenhet och naturskönhet blifva en allt mer begagnad park för hufvudstadens befolkning. Det bör också ej kunna ifrågasättas annat än att, därest denna trakt intages i stadsplanen och upplåtes till bebyggande, måste dock en hufvudsaklig del af ifrågavarande vidsträckta område bibehållas för sitt nuvarande ändamål att vara en friluftspark och idrottsplats för hufvudstadens invånare. Detta har äfven tidigare uttalats af riksmarskalksämberet och äfven uttryckligen framhållits i stadsfullmäktiges underdåniga yttrande den 1 april 1905 i frågan om stadsplanens utvidgning öfver nämnda mark.

Ett dylikt parkområde på ifrågavarande trakt gifver sig så godt som af sig själf. Det har framhållits hos stadsfullmäktige och vid offentliga möten och omfattas såsom ett axiom af den allmänna meningen, att de minnesvärda, natursköna trakterna kring Uggleviken och Fiskartorpet måste skonas, och att en bred remsa park bör här tagas undan, utgående från Valhallavägen eller rättare sagdt trakten bakom Sofiahemmet och sträckande sig öfver Ugglevikskällan, Fiskartorpet och Skuggan med omgifningar därbortom ned till vattnet vid Lilla Värtan. Hufvudstadens invånare hafva såsom statsborgare en naturlig rätt till sin behöriga andel i statens

jord för sina alldeles speciella behof, och de behöfva på ifrågakomna statsjord upplåtelse af dylika parker för att få frisk luft, hvila och förströelse.

Af vikt är härvid, att detta parkområde sträcker sig så långt in i staden som möjligt. Men det är nu midt i hjärtat af inkörsporten till detta sålunda tillämnade parkområde som den ifrågavarande byggnaden skulle uppföras. Upplåtelsen skulle förstöra ett hitintills skonadt vildt skogsparti alldeles inpå staden med dess branter nedemot Margaretavägen och Ugglevikskällan. Och den af allmänheten värderade Bergsvägen skulle utplånas såsom gående midt öfver den tillämnade tomten. Detta måste betecknas som vandalism och en obotlig försyndelse mot kommande slakten.

I propositionen finnes ingenting beaktadt af denna särdeles viktiga synpunkt. I djurgårdsintendentens och riksmarskalksämbe- tets yttranden kan man dock läsa mellan raderna, huru det förhåller sig. Det talas där om, att norra Djurgården efter hand fått karaktären af park, som mycket flitigt besökes af hufvudstadens befolkning; att det syntes önskligt, att för nu ifrågakomna ändamål ej större område toges i anspråk än nödigt vore; att omgifningen af Ugglevikskällan vore beväxt af en ståtlig tall- och granskog, som utgjorde en prydnad för hufvudstaden och en af dess mest uppskattade tillflyktsorter o. s. v.

Öfverintendentsämbetet har mot den föreslagna platsen erinrat, att trakten däromkring ej vore intagen i någon stadsplanereglering. Detta är jämväl en beaktansvärd anmärkning. I en sådan reglering bestämmas nämligen också parkanläggningars läge och omfång. Af vikt är, att norra Djurgården ej vidare bebygges på måfå utan plan och allra minst på en plats sådan som denna. Det är icke nog att, såsom i propositionen meddelas, det föreslagna området enligt hvad man inhämtat »icke är afsedt för något ändamål.» För öfrigt har det som sagdt genom förhållandenas makt redan fått en särskild uppgift, nämligen att vara en värdefull friluftspark för hufvudstadens invånare.

Icke mindre beaktansvärd, särskildt ur statsfinansiell synpunkt, är öfverintendentsämbetets andra erinran mot den föreslagna platsen. Ämbetet erinrar, att omständigheterna synas mana till undersökning, huruvida ej någon annan plats för högskolans byggnader skulle kunna befrämja en snabbare upplåtelse af tomtmark å någon annan del af Djurgården. Ämbetet tillägger härtill, att den tanken torde icke heller böra undertryckas, att man ej bör låta gå sig ur händerna detta högeligen gynnsamma tillfälle att genom en klokt och konstnärligt riktigt beräknad anläggning låta den betydande byggnadskomplexen bilda ett inponerande centrum i en med hänsyn till densamma planlagd stadsdel, och på så sätt draga dubbel fördel af de betydande byggnadskostnaderna.

Det är således enligt vår uppfattning nödvändigt att en annan plats utväljes för den föreslagna byggnaden, därest en sådan byggnad skall komma till stånd.

På grund af hvad sålunda anförts hemställes,

att det i propositionen angående omorganisation af tekniska högskolan framlagda förslaget till plats för uppförandet af nya byggnader för högskolan icke måtte af Riksdagen godkännas.

Stockholm den 21 april 1909.

Carl Lindhagen.

Knut Kjellberg.

Ernst Blomberg.

Edvard Wavrinsky.

Hj. Rissén.

Sven Persson.

Sven Palme.

J. Byström.

Hjalmar Branting.

Th. Fürst.

Charles Lindley.

J. Th. Johansson.

Ernst Söderberg.

Curt Wallis.

Knut A. Tengdahl.

E. Palmstierna.

J. Hasselquist.
